

JEMGYÝETIŇ ASUDALYGY – RAÝATLARYŇ BAGTYÝARLYGY

6-nji noýabrdı Türkmenistanyň Prezidenti, yurdumyzyň Yaragly Güçleriniň Belent Serkerdebaşysy şoşun generalı Serdar Berdimuhamedow Döwlet howpsuzlyk geñeşiniň nobatdaky mejlisini geçirdi. Onda harby we hukuk goraýju edaralar tarapyndan şu ýylyň on aýynda ýerine ýetirilen işlerini jemlenildi. Şeýle-de, mejlisiň gün tertibine Garaşsyz Watanyzyda howpsuzlygы, asudalygy üpjün etmek, harby we hukuk goraýju edaralaryň maddy-enjamlıqyň binýadyny pugtalandyrmak, olaryň işini mundan beýlök-de kámilleşdirmek bilen bagly meseleler gizildi.

Ilki bilen, Döwlet howpsuzlyk geñeşiniň sekretary, şoşun maksatnamasında bellenilen wezipeleri üstünlikli çözmeleksesi bilen ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi. Watanyzyň şoşun maksatnamasında bellenilen wezipeleri üstünlikli çözmeleksesi bilen ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi. Watanyzyň şoşun maksatnamasında bellenilen wezipeleri üstünlikli çözmeleksesi bilen ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi. Watanyzyň şoşun maksatnamasında bellenilen wezipeleri üstünlikli çözmeleksesi bilen ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi.

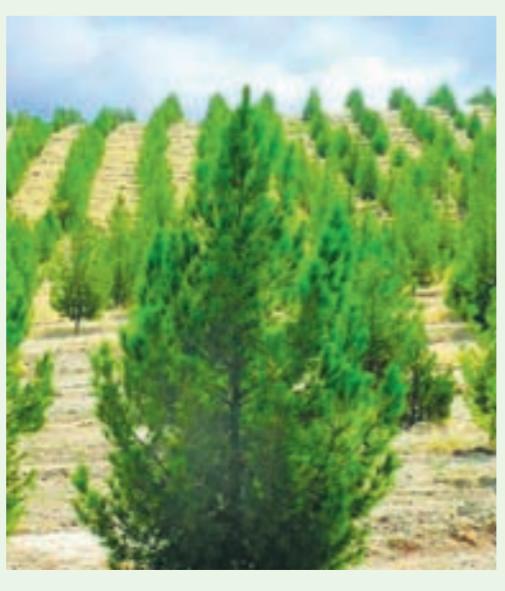
Baş prokuror B.Muhamedow şu ýylyň on aýndaky işleriň netijeleri, şol sanda yurdumyza hezerektedir. 2024-nji ýylyň 15-nde, şoşun maksatnamasında bellenilen wezipeleri üstünlikli çözmeleksesi bilen ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi. Watanyzyň şoşun maksatnamasında bellenilen wezipeleri üstünlikli çözmeleksesi bilen ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi.

İlk bilen, Döwlet howpsuzlyk geñeşiniň sekretary, şoşun maksatnamasında bellenilen wezipeleri üstünlikli çözmeleksesi bilen ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi. Watanyzyň şoşun maksatnamasında bellenilen wezipeleri üstünlikli çözmeleksesi bilen ýerine ýetirilen işler barada hasabat berdi.

Güýzki köpçüklikleýin bag ekmek dabarasyna taýýarlyk görülýär

Daşky gurşawý goramak, durnukly ösüsü gazañmakda halkara tagallala ÿardam bermek döwletimizde alýp barýan daşşary syýasatynyň örün möhüm bölegidir. Ekologija çäreleri bu gün yurdumyzyň ykdysady taýdan ösmeginiň taze şertine, tutus halk hajygalysyň tebiyatdan peýdalananlığıň taze nusgasyna geçmegi üçin binýada övrülýär.

Yurdumyza alýp barylýan ekologija syýasatynyň esasy maksady turkmen hajygalysy arassa daşky gurşawda ýasaşamaynuň üpjün etmek hem-de tebigiň baýlyklarymyz rejeli peýdalananmadan we gelékki nesillerimize has gözel görnüşde ýetirmekden, bu ugurda sebit we halkara derejede ýegybarly hyzmatdaşlıqy ösdürmekden yubaradır. Házırkı wagida yurdumyza ekologija abadangulygyň üpjün etmek, Howanyň üjtigemezi boýunça Türkmenistanyň milli strategiyasında we Milli tokaý maksatnamasında önde goýlan wezipeleri ýerine ýetirmek, eiziz Diýarymyz bagy-bossanlyga öwürmek, ösümlük we hajywanaň dünýäsini bağlaşdırmaç, gözel tebigatymyzy aýawlý saklamak

«Agrosegagat toplumynyň durnukly ösüsü» atly halkara ylmy-amaly maslahat

6-nji noýabrdı S.A.Nyýazow adyndaky Türkaraň oňa hojalyk universitetinde sanly ulgam arkaly «Agrosegagat toplumynyň durnukly ösüsü» atly halkara ylmy-amaly maslahat geçirdi. Oňa Türkmenistanyň, Russiyanyň, Özbegistanyň, Belarusun ugurdaş ylmy-bilim edaralarynyň, ýokary okuň mektepleriniň wekiliň gatnaşdylar. Maslahatıň dowamında oňa hojalyk pudagynda tejribe alyşşaq bilen bagly meseleler ara alnyň maslahatasyldy.

Hormatly Prezidentimizň baştutanlygynda milly ykdysadyjetimiň beýleki pudaklary bilen bir hatarda, oňa hojalyk pudagy hem ýyzigidileri ösdürülýär, onuň eksport mümkinçilikleri pugtalandyrylyar. Yer-suň serşedeleriniň tyggylty peýdalanylýmagyna, döwrebap tehnologiyalaryna, ýlmyn soňky gazañalarynyň ornaşdyrylmagyna möhüm ähmiyet berilýär. Türkmen alýmlydyr hünärmenlerini tarapyndan pudagy döwrüň talaplaryna laýyklyka durnukly ösdürmek, ýlmyn taýdan esaslandyrulan ekin dolanlyşygyny ýola goýmak, önmüreň öndürilýän möcbeńini artdyrmak üçin deňgen işler alýp barylýar. Sonda sebitki we dünýäniň beýleki ýuntlary, ugurdaş halkara guramalar bilen hyzmatdaşlıqya uly orun degişlidir. Türkmenistanda bu ugur degişli halkara sergilerin, ýlmyn maslahatları, işewürlik duşuşyklarynyň ýyzigidileri geçirilmesi myn aýdýnlığı bylen tassyklajlar. Oba hojalyk pudagynda ýyzigidileri ýlmyn-barlag

boýunça görülyän çäreler barada hasabat berdi.

Türkmenistanyň Yaragly Güçleriniň Belent Serkerdebaşysy hasabaty diňläp, yurdumyza jenaýatçılıga we beýleki hukuk bozulmalaryna garşı goneşmek işleriniň ýyzigidileri kámilleşdirilmetidigini aýtdı. Hormatly Prezidentimiz gyş mowsümünde hojalyk desgalarnda, ýasaşyş jaýlarynda ýangnyň öňüni almak üçin degişli barlalgarlary geçirimegin möhümündigini belläp, bu ugurda itat arasında düşündirış işlerini talabalaýk alyp barmagı tabşurdy.

Yokary kazyjetiň başlygy B.Hojamgulyew kazýyet ulgamyň ösdürmegiň maksatnamasında kesgitlenen wezipeleri ýerine ýetirmek, edaranyň maddy-enjamlıqyň binýadyny we işgärlər kuwwatyny berkitemk üçin hasabat döwründen amala aşyrylan işler barada hasabat berdi. Şuňuň bilen birlikde, birnäçe etrap bülümleleriniň döwrebap binalarynyň utanmaga berlendiği barada aýdylý.

Döwlet Baştutanlymyz hasabaty diňläp, yurdumyza jenaýatçılıga we kanun bozulmalaryna getirjän sebäbleriň öňüni almak üçin degişli işleriniň ýezgirmegiň möhümündigine önsi çekdi. Hormatly Prezidentimiz kazylaryň we kazyjet işgärleriň bilim derejesini, hünär ussatlygyny ýyzigidileri ýokarlandymagyň zerurdygyny belläp, Ýokary kazyjetiň ýolbaşçysyna birnäçe anýk tabşuryklary berdi.

Sohra milly howpsuzlyk ministri N.Atagaraýew şu ýylyň ýanwar – oktyabr aylarında ýerine ýetirilen işler, yurdumyza howpsuzlygы, asudalygy üpjün etmek boyunça görlek çäreler barada hasabat berdi. Şeýle hem ol ýolbaşçysy edýan düzümtärde döwrebap tekniki serşedeleriň giňden ullanlyşu, işgärleriň hünär derejesini ýokarlandymak boýunça amala aşyrylan çäreler barada aýdylý.

Yurdumyza jenaýatçılıga we hukuk goraýju edaralar diňläp, yurdumyza sebäbleriň öňüni almak üçin degişli işleriniň ýezgirmegiň möhümündigini belläp, birnäçe görkezmeleri berdi.

Döwlet serhet gullugynyň başlygy Ý.Nuryýew Watanyzyda serheterleriniň ýqtýbarly goralmagyny üçün etmek boyunça şu ýylyň on aýynda ýerine ýetirilen işleriniň netijeleri barada hasabat berdi. Şuňuň bilen birlikde, serhet gözşunlarynyň maddy-enjamlıqyň binýadyny döwrebaplaşdyrmagyň başlyk, serkerdebaşysyň ünsi etmek boyunça şu ýylyň on aýynda ýerine ýetirilen işleriniň netijeleri barada hasabat berdi. Şeýle hem ol ýolbaşçysy edýan düzümtärde döwrebap tekniki serşedeleriň giňden ullanlyşu, işgärleriň hünär derejesini ýokarlandymak boýunça amala aşyrylan çäreler barada aýdylý.

Hormatly Prezidentimiz hasabaty diňläp, prokuratura edaralary tarapyndan kanunçulagyň doly we dogry ýerine ýetirilişine ýyzigidileri görzegçilik etmegiň möhümündigini belledi. Döwlet Baştutanlymyz «Türkmenistanda korrupsiya garşy hereket etmek boyunça 2025 – 2029-nji ýyllar üçin Milli maksatnamanyň» we beýleki resminamalaryň taslamalaryny halkara hukugyň umumy ykrar edilen kadalarla laýyklykda taýýarlamagyň wajypdygyny aýdyp, Baş prokurora bu babańda anýk tabşuryklary berdi.

Adalar ministri M.Taganow 2024-nji ýylyň ýanwar – oktyabr aylarında ýerine ýetirilen işleriniň jemleri, jemgyýetlik tertiibini saklamak, jemýatçılıqyň öňüni almak, Yol görzegçiliği gullugyny we Yangın howpsuzlygyny gulluguny işini döwrüň talaplaryna laýyklykda kámilleşdirmek

Adalar ministri M.Taganow 2024-nji ýylyň ýanwar – oktyabr aylarında ýerine ýetirilen işleriniň jemleri, jemgyýetlik tertiibini saklamak, jemýatçılıqyň öňüni almak, Yol görzegçiliği gullugyny we Yangın howpsuzlygyny gulluguny işini döwrüň talaplaryna laýyklykda kámilleşdirmek

ARKADAG – geljegiň şäheri

Yurdumyza giň gerimli işler, durmuş-ykdysady we syýasy özgertmeler üstünlikli durmuşa geçirilýär. Şuňuň netijesinde kabul edilýän maksatnamalar halkamyzyň bähbitterini nazارlap, milly ykdysadyjetimizde oňyn özgertmeler, ýokary depgniň önsi-özgeriş bilen rowaçlanıgar. Şu ýylyň 24-nji sentýabrynda geçirilen Türkmenistanyň Hali Maslahatynyň nobatdaky mejlisinde kabul edilen «Arkadag şäherini 2024 – 2051-nji ýyllarında ösdürmegiň Konsepsiýasy» munuň aýdylý beýanlıdy.

Resminamada ýerine ýetirilen, ýerine ýetirilýän we gelékde ýerine ýetirilen işlerin işgärleriň beýan edilýär. Şäheriň ahli ulgamlaryn sazlaşyklı ösdürmegi, ilatýň ýuşşasýs, zähmət, dync alyş sertlerini kámilleşdirmegi ýyzigidileri üçün etmek we has-da ýokarlandymak bu resminamanyň esasy maksady bolup durýar. ■3

SPORT – parahatçylygyň ilçisi

Birleşen Milletler Guramasyň Baş Assambleýasyň 78-nji sessiyasında yurdumyza başlanğıç bilen hem-de Millietler Bileşesine aza döwletlerin birliğinden goldamagında «Birleşen Milletler Guramasyň oýunları» atly Kararnamanyň kabul edilmegi ildeşterimiziň her birinde uly şatlık döretti. Yurdumyza halkara başlangyçlarynyň ýene biriniň ykrarnamasına övrulen bu hoş habar bütün dünýäniň sporstuň güjü bilen parahatçyla, rajdaşlyga çağyrýar.

BMG – aza döwletlerin 37-si tarapyndan giň gol-daw tapaş bu başlangyç ýüreklerini bireýyäm yakradı. Şübhe-siz, Merkezi Aziýa bu gün diňe bi ýuklymň däl, eýsem, tutus ýer ýüzüniň iň asuda sebitleriniň biri. ■3

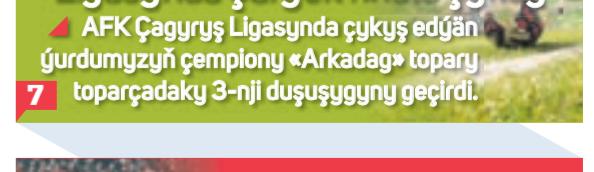
Donald Tramp ýenish gazandy
5-nji noýabrdı ABŞ-da 60-nji gezek ählumumy saúglawlar geçirdi.

Näme üçin kabir caga nahar saúlaýar?

Çagalarň iňmileniň endikleri maşgalata terbiyesi bilen bagly däl-de, genetika bilen baglyşyklary.

Awtoulagyň taryhyndan şu güne čenli
Adamzat taryhynda iň gowu oýlap tapşyralyň biri, megerem, awtoulag bolsa gerek.

«Arkadag» topary AFK Çagyryş Ligasynda çärjek finala çykdy

AFK Çagyryş Ligasynda çykşu edgän yurdumyza şampiyonu «Arkadag» topary 7 toparçadaky 3-nji duşuşygyunu geçirdi.

Duşuşyklaryň deň ýarysy tamamlandı

Çampionlar Ligasynda şu mowsümiň liga tapşyrynyň duşuşyklarynyň deň ýarysy tamamlandı.

«Agrosegagat toplumynyň durnukly ösüsü» atly halkara ylmy-amaly maslahat

İşleriniň we gözlegleri geçirilmegi, ýokary bilimli hünärmenleriniň taýýarlanymagyu pudagy durnukly ösdürmegiň esasy sertleriniň binýadır. Oba hojalykçuya almalaryň we ugurdaş hünärmenlerini, ekerangylaryň gaýratlyz zähməti esasında ekinleriniň hasyllyglyq ýokarlanyp, yurdumyza ýqtýbarly azyk

binýadır. Munuň özü ekologik deňgärmälyq saklamaga, üýtgejän şertlerde uýgunlaşmaga hem kömek edýär. Maslahatda çykşu edenlerň şegekkii duşuşygyň özcäre gatnaşyklary pugtalandyrmaga, taze hyzmatdaşlıqy ýola goýmagá, onde durjan wezipeleri üstünlikli çözümgäze itergi berjekdigine ýaram bildirdiler.

Halkara ylmy-amaly maslahat öz işini «Agrosegagat toplumynyň durnukly ösüsü» atly halkara ylmy-amaly maslahat geçirilmesi üçin deňgen işler alýp barylýar. Maslahatda çykşu edenlerň şegekkii duşuşygyň özcäre gatnaşyklary pugtalandyrmaga, taze hyzmatdaşlıqy ýola goýmagá, onde durjan wezipeleri üstünlikli çözümgäze itergi berjekdigine ýaram bildirdiler.

Halkara ylmy-amaly maslahat öz işini «Agrosegagat toplumynyň durnukly ösüsü» atly halkara ylmy-amaly maslahat geçirilmesi üçin deňgen işler alýp barylýar. Maslahatda çykşu edenlerň şegekkii duşuşygyň özcäre gatnaşyklary pugtalandyrmaga, taze hyzmatdaşlıqy ýola goýmagá, onde durjan wezipeleri üstünlikli çözümgäze itergi berjekdigine ýaram bildirdiler.

Cip satuwu artýar

Dünyäde cip satuwu ýyňi üçünji čärgeinde 23,2 götürüm artyp, 166 milliard dolara yetipdir. Sentýab aýýnda bolsa, iň ýokary aýlyk satuw amala asyrlypdyr.

Seynekkide, sentýab aýýnda 55,3 milliard dolardırıq ýarymgeçirji satulyypdyr. Yarymgeçirji satuwu sentýab aýýnda ABŞ-da 46,3 görtem, Hytaýda 22,9 görtem we ýaponiyada 77,7 görtem ýokaranan bolsa, ýewropada 8,2 görtem azalypti.

Çip öñümleriniň satuwynyň armagy bı ugurda iş alyp barýan kompaniyalaryna tásırını ýetirýär. Esasan, emeli aň teknologiyasy tıqın ýarymgeçirjileri öndürjän «Nvidia» ýyňi başyndan bari eýyam üçünji gezek ýyňi iň gammat kompaniyasy boldy.

Umyt KAKABAÝEW,
Türkmenistanyň Telekomunikasiýalar we
informatika institutynyň
talyby.

Iň yssy ýyl bolar

Ýewropa Billegiňini Kopernik adyndaky gulgulygynyň hünämenleri 2024-nji ýyňi iň yssy ýyl bolajaldygyny mälik etdi. Ýyňi ilkinji 10 aýynan dünýänin ortaça temperaturasý 1991 - 2020-nji ýyňlaryň ortaça görkezisinden 0,71 seýsiň derejesinde ýokary bolupdyr. Bu bolsa, ýyňi tamamlanmagyna enek teke aý galandrygyna garanmazdı, iň yssy ýyl bolajaldygyny aňşadıvar. Gulgulygyny ýokary derejeli hünämeni Samanta Burgess bu maglumatlaryň 11 - 22-nji noýabrdı.

Bakuda geçirilek COP29 maslahatynda göz öňünde tutulmaladygyna öñsi céki. Gulgulygynyň ýaradan beýanatında şu ýyňi oktyabr aýymyň gezen ýyňi sol aýyndan soňa iň ýssy oktyabr aýy bolandygy belenili. Şeýle hem soňki 12 aýda global ortaça temperaturasý 1991 - 2020-nji ýyňlaryň ortaça temperaturasý 0,74 dereje ýssy bolandygy mälik edildi.

Jennet HALLYÝEW,
S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk
uniwersitetiniň mugallymy.

Emeli aň merkezini gurar

«Google» kompaniyasy Saud Arabystandynda emeli aň merkeziní gurar. Bu barada Saud Arabystanyň maya goýum gazaşy bilen «Google»-yiň belliňdäki beýanatında mälik edildi. Bu merkeze arap dilindilli emeli aň modelleri we bu ýuda mahsus barflagara goldaw berler.

«Google» kompaniyasy daşky gurşawa ýeriliýän zýyany azaltmak maksady bilen soňki ýyllarda öz desgalaryny arasa enerjiga çesmedelerinden has köp peýdalanyar. Şeýle hem uglerod bülüp çykaryn ugurlara maya goýumy bes etdi. Saúd Arabystanyň bolsa, ýoldasýdyreti diversifikasiýalasýdymak maksady bilen dörlü ugurlara, sol sonda teknologiya uý maýa goýum gönüldirýär.

Söhbet JEPBAROW,
Türkmen döwlet binagárlık-gurlyşk
institutynyň talyby.

Hytaý halkara import sergisi

5-nji noýabrdı Hytaý halkara import sergisi (CIE) Şanhay şäherinde öz isine baslydy. 10-nji noýabrdı cerli dowam edýän çärj 150-den gowark ýurtdan 3 miliň 500 kompaniya we gurama gatnasyar. 7-nji gezek geçiriliýän serginiň aýlyş dabarasyn dünýänin dörlü ýurtlaryndan müňden gowark hökümet we İewroúrik dünýäsiniň wekilleri gatnasyar.

Aýlyş dabarasyn daçyksy eden ýurdun Hökümeti

başlygы Li Shan Hytaýň daşarty bazara açylmasýny dünýänin öñisi pesevhan ýoldasýdyreti üçün dumruklyk faktory bolajakdygyny aýtdy.

Aýgıl BALOWA,
Seýnħazar Seýdi adyndaky Türkmen döwlet
mugallymyçylyk institutynyň talyby.

Syýahatçylyk sergisi geçirildi

Londona dünýänin iň iň syýahatçylyk sergileriniň biri geçirildi. «World Travel Market» (WTM London) aty sergä dünýänin dörlü yerlerinden bu ugurda iş alyp barýan syýahatçylyk, myhmanhana, awlasıya, jemýerçilik iňmäti kärhanalary we beýlekler gatnasyar. Pandemiyanyň döla galymy bilen syýahatçylyk pudagy gaitadan östip başlydy.

Çarede syýahatçylyk daşky gurşawa täsire we aşa köp syýahatçylyk sebäpli ýuze çykýan meseledele garalar. Házirki wegtde dünýänin kabi kenaråla şäherlerine uly gämilleriň barmagy çäldendirildi. Hünämenler syýahatçylyk daşky gurşawa zýyanyň azaltmak üçün dumruklyk infrastrukturun döretmegi tekil edýär.

Sergide soňki ýyllarda syýahatçylyk diñe taryny ýadygärliklere báy bolan iři şäherlere dälde, tebliğatý jümmüsine - İlaty ýerlerden uzakdayk adalarla, dag eteklerine, köllere, çöllere we beýlekli ýerlere barýändagy belleniylidı.

Merdan GAÝPNAZAROW,
S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk
uniwersitetiniň talyby.

HASYLTOÝY - HASYLLYLYGYŇ BAÝRAMY

Ýurdumyzda her ýylyň noýabri aýyňň ikinci ýekşenbesinde Hasyl toýy giřidän bellenilýär. Hornmaty Prezidentimiziň belleşiy ýaly, Hasyl toýy merdana halkamyryny ylas bilen zähmet çekip gazaňan baýlyklaryna, sahawatty turkmen topragydandan öndürün hasylyna bolan buýsynyny aýdyň beýanydyr, eñe topraga ylaslynyň we sóýgusiniň dabaraňlanmasdyr. Hasyl toýy turkmen dayhanlyrynyň çekýýan halal zähmetine döwlet derejesinde goýulýan belent saradan aýdyň nysandyr.

Ata Watanyňyz ak bugdayyň mekannya. Döwlet Baştutanymyzyň «Anew - müňülylykardan gózbaş alyan medeniyyeti aty kitabynda báş müssüylünden ozdürülip yetişdirilen ak bugdayyň daneleri hakynda gymmatlyk maglumatlar berilýär. Söhratýa-babalarynyňzı bu bereketli topotra kelegetiň ýerinde döwrebat traktörler, kombaynlar, elekş gearlary we beýleki teknikal yzygideri satyn alynyar. Hornmaty Prezidentimiziň suýyida gol çekken Karalaryna laýyklykda, 2024-nji ýyňi hasyllyndan başlap, bugdayyň, pagtanýy we şalyňny döwrebap saty alyş bahalary ýokarlarydyr. Bu çärelere oba hojalyk öñümleriniň öndürülyän möcberini munden beýlák-de döwrebap meknyamaga uly itergi berilmek bileyin, dayhanlaryndan durmuş abadanlygynyň has-za yokaňlanmagyna tásır eder.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

döredildi. Bu görnüşler hasyllylygyň we hil görkezileriniň ýokarylygы bilen tapawuttanýar.

Oba hojalyk toplumynyň ahli öñüngölük düzümleriniň tekniki taýdan enjamlaşdırılmagyna we döwrebaplaşdırılmagyna, himiya senagatynyň ösdürülmegine göñükdiřiýän döwlet goldawy, ağırt uly maya goýum se-risdeleleri aýratyn alymije yediedir. Oba hojalyk toplumy üçin döwrebap traktörler, kombaynlar, elekş gearlary we beýleki teknikal yzygideri satyn alynyar. Hornmaty Prezidentimiziň suýyida gol çekken Karalaryna laýyklykda, 2024-nji ýyňi hasyllyndan başlap, bugdayyň, pagtanýy we şalyňny döwrebap saty alyş bahalary ýokarlarydyr. Bu çärelere oba hojalyk öñümleriniň öndürülyän möcberini munden beýlák-de döwrebap meknyamaga uly itergi berilmek bileyin, dayhanlaryndan durmuş abadanlygynyň has-za yokaňlanmagyna tásır eder.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Bağlı BEGMYRADOWA,
S.A.Nyýazow adyndaky Türkmen oba hojalyk
uniwersitetiniň talyby.

öndürülyän döwlet goldawy, ağırt uly maya goýum se-risdeleleri aýratyn alymije yediedir. Oba hojalyk toplumy üçin döwrebap traktörler, kombaynlar, elekş gearlary we beýleki teknikal yzygideri satyn alynyar. Hornmaty Prezidentimiziň suýyida gol çekken Karalaryna laýyklykda, 2024-nji ýyňi hasyllyndan başlap, bugdayyň, pagtanýy we şalyňny döwrebap saty alyş bahalary ýokarlarydyr. Bu çärelere oba hojalyk öñümleriniň öndürülyän möcberini munden beýlák-de döwrebap meknyamaga uly itergi berilmek bileyin, dayhanlaryndan durmuş abadanlygynyň has-za yokaňlanmagyna tásır eder.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Şu ýıl turkmen dayhanlary Watan harmanyna 1 million 400 müň tonnadan gowark bugday tabşyryp, şer-namalayýon borçnamalaryny üstünlükli berjig ettiler.

Ş

DONÝA – GYZYL BURÇ OBASY

Dünýäde obalaryň käsi özünüň tebigaty we täsir binagärlik gurluş bilen tanalýan bolsa, kâbir oba ýöri-teleşenönümligili ýa-da gaýtalanmajak senetçilikli bilen görerleriň haýran edýär. Şeýle obalaryň biri hem Serbiýanyň güntortasynda ýerleşýän Donýa obasysydyr. Bu oba dünýäde «gyzyl burçaryň mekany» hökmünde tanalýar. Güýz pastynyň gelmegi bilen Donýa obasynda ýetisdirilen bolgar burç we aýa gyzyl burç hasyly ýýgnalyp, sapakdan sallanyp guradylýär. Bu oba burç hasyly ýýgnalýan mówşünde barsaň, özüň gyzyl dünýä düşen ýaly duýýarsyň. Obanyň ýasaýýış jaylary we üçegi hem gyzyl reñikli. 341 metr belentlide ýerleşýän gyzyl reñikli obanyň müne golay ilaty bar. Burç önmüçliginde öñedeligi eýeleýän Donýa obasyňň ýasaýýilarynyň esasy bölegini ýaşyly nesil düzýär. Ila-tyň esasy kâri ekerançılık we senetçilik bolup, obanyň ähli ýerinde diýen ýaly burç ekilen meýdanylary görme.

Obanyň ýasaýýilar yöreniň işeňri. Günnorta kontinental guşaklykda ýerleşýän bu oba tebigy taydan burç ösdürüp ýetisdirmek üçin iň amatly ýerleriniň biridir. Južna Morawa

deräsy obany suw bilen üpiň edýär. Bolgar burç we gyzyl burç mart aýynda ekiýär. Oktýabr aýynda ýýgnalar burç hasyly sapaklara düzülip, aýçık meýdanda guradylýär. Şeýlelikde, öýlerin daş-toweregi, diwarlar, ückeleriň aşagy gyzyl burçlara bütrenýär.

Oba ýasaýýilar yoba hojalyk işini 3 döwre bolyärler: burç cigidini (şitilini) ekmek, hasyl ýýgnamak we guratmak. Guradylan hasyldan eksporta niyetlenen dörlü aýlyklı uwelen burçlar öndürilýär. Serberlerin gürürüň bermege görä, obada iki görnüşli burç ekiýär. Olaryň birinjisini süýümüştik tagamly, etlek ajwarka burç bolup, mundan köplenç gaplanan we marınad edilen görnüşde goýalma, püre we işdäeaçlar taýýarlanýlyar. Obada yetișdirilýän beýleki burça «geçenini şahse» adı bilen tanalýan koziğı rog (nizaça) diýilýär. Inçeden uzyn bu burç örân aýy bolup, uwelen ýa-da sapaga düzülen görnüşde eksport edilýär.

Obanyň esasy girdejisi burç hasylyndan gelýär. Gyzyl burç obasy Belgraddan 265 kilometr uzaklykda ýerleşip, paýtagta 3 sagatda baryp bolýar. Oba ýasaýýilar yuguý aýyn-

da gyzyl burç hasylyna bagyslap ýörite festiwal geçirýärler. Festiwalda ýeri halk bilen bir hatarda, syýahatçylar hem gañaşyár. Serbiya barýan syýahatçylary köpüsi burçly elkin meýdanlaryny, diwarlaryndan we üçeklerinden gyzyl burç asylan «sungat eserini» görmek üçin Donýa obasyna barýarlar.

Oba ýasaýýilar yoba hojalyk işini 3 döwre bolyärler: burç cigidini (şitilini) ekmek, hasyl ýýgnamak we guratmak. Guradylan hasyldan eksporta niyetlenen dörlü aýlyklı uwelen burçlar öndürilýär. Serberlerin gürürüň bermege görä, obada iki görnüşli burç ekiýär. Olaryň birinjisini süýümüştik tagamly, etlek ajwarka burç bolup, mundan köplenç gaplanan we marınad edilen görnüşde goýalma, püre we işdäeaçlar taýýarlanýlyar. Obada yetișdirilýän beýleki burça «geçenini şahse» adı bilen tanalýan koziğı rog (nizaça) diýilýär. Inçeden uzyn bu burç örân aýy bolup, uwelen ýa-da sapaga düzülen görnüşde eksport edilýär.

Obanyň esasy girdejisi burç hasylyndan gelýär. Gyzyl burç obasy Belgraddan 265 kilometr uzaklykda ýerleşip, paýtagta 3 sagatda baryp bolýar. Oba ýasaýýilar yuguý aýyn-

da gyzyl burç hasylyna bagyslap ýörite festiwal geçirýärler. Festiwalda ýeri halk bilen bir hatarda, syýahatçylar hem gañaşyár. Serbiya barýan syýahatçylary köpüsi burçly elkin meýdanlaryny, diwarlaryndan we üçeklerinden gyzyl burç asylan «sungat eserini» görmek üçin Donýa obasyna barýarlar.

Oba ýasaýýilar yoba hojalyk işini 3 döwre bolyärler: burç cigidini (şitilini) ekmek, hasyl ýýgnamak we guratmak. Guradylan hasyldan eksporta niyetlenen dörlü aýlyklı uwelen burçlar öndürilýär. Serberlerin gürürüň bermege görä, obada iki görnüşli burç ekiýär. Olaryň birinjisini süýümüştik tagamly, etlek ajwarka burç bolup, mundan köplenç gaplanan we marınad edilen görnüşde goýalma, püre we işdäeaçlar taýýarlanýlyar. Obada yetișdirilýän beýleki burça «geçenini şahse» adı bilen tanalýan koziğı rog (nizaça) diýilýär. Inçeden uzyn bu burç örân aýy bolup, uwelen ýa-da sapaga düzülen görnüşde eksport edilýär.

Obanyň esasy girdejisi burç hasylyndan gelýär. Gyzyl burç obasy Belgraddan 265 kilometr uzaklykda ýerleşip, paýtagta 3 sagatda baryp bolýar. Oba ýasaýýilar yuguý aýyn-

Näme üçin kâbir çaga NAHAR SAÝLAÝAR?

Gagalaryň límtleniş endikleri maşgala terbiyesi bilen bagly döll-de, genetika bilen baglangışyklydyr. Naharlanmak bilen bagly aýratynlyklar çağalqy ıgtalaryndan başlap ýetginiň döwrune çeni dowam edip biler. Ata-eneleriň köpüsi çağasynyň doly ýagdağda naharlanmaýandyndan ýa-da nahar dandaýandyndan nägle bolýarlar. Çaganqy límit we nahar saýlamagy jemgyetde halangımaýan häsiyetteriň biridir. Mysal üçin, naharyň käşirini ýa-da soganyň aýryp iýmek, kâdlı, ýsmanakly, kelemli naharlary límezlik, palawyň käşirini ýa-da etini aýryp, aýratyp tûwüsini límek we ş.m. Hünärmenler çağalqaryň nahar saýlamagy bilen baglangışykly birnäge barlaglary geçirip, şeýle netijä geldiler.

Geçirilen barlaglara 16 aýlyk we 13 ýaşly 2 münden gowrak çaga gatnaşdyrylypdyr. Hünärmenler çağalqaryň dokumalarynyň aýratynlygyna, tagam duýşuna we taze iýmítleri nähilli garşıy aljanduguna ünsi jemläpdirler. Şeýle hem hünärmenler saýlamak üçin iýmit sanawnamasyny hödürläpdirler we çağalqaryň esasy böleginiň şol bir iýmiti saýlandygyna, olaryň ýaşyňnyň deňecerräkdigine geň galypdyrlar. Barlaglaryň netijesinde çağalqaryň nahar saýlamagyň maşgala terbiyesi, häsiyet bilen bagly döll-de, çaganqy ösüşi we genetikasy bilen baglydygy ūzeye çukaryldy.

Kiçi ýaşlı çağalara işlegi bolmazdan, nahardyr gök önmürleri zor bilen iýdirmek, olarda kâbir iýmite bolan ýigrenç döredip bolýar. Bu ýagdağ 7 ýaşa çenli has-da ösgär. Şeýlelikde, çağada kâbir iýimiň görevende ters pikirler döreýär we işdeki kesilýär. Ata-enesiniň, doganalarynyň iýdiýip haýus etmegine garamazdan, ol şol iýmidtenden ýüz öwürjär. Hünärmenler şeýle ýagdağyň öñünü almak we düzetmek üçin, ilkı bilen, maşgul bolup naharlanmaýdygyny bellejärler. Şeýle hem saçakda çaganqy halamaýan iýimiň ýa-da nahar bilen bir hatarda, birnäçe iýümiti bolmaýdygyny aýdýarlar. Şeýlelikde, çaga saçakda halamaýan naharynyň bardygyna garamazdan, haýsudyr bir iýmite isleg bildirir. Birnäçe waqt geçenden soň bolsa, halamaýan iýimite bolan garauşy üýtäp, ony hem iýip başlar.

Hünärmenler nahary ýa-da iýimiň çaganqy islegi bolmazdan mejbür edip iýdirmeli dälidigini bellejärler. Şeýle hem kâbir çaga myhman gelende ýa-da myhmançyliga barlanda utançar, kâbir çaga bolsa ularyň ýaşyň naharlanmadan çekinýär. Şol sebäpli kâte çaganqy dostalaryny öye çagyryp, biletlikde naharlanmagy ýola goýmaly. Çaganqy dostalaryna qızzygyp, işdäesi açylýar we köpcüklik bolup naharlanmagy süjüdügine düşünýär. Eger köp çagaly maşgala bolsa, bu endigi doganarylary arasında hem ýola goýup bilesiňiz. Umuman, çaganqy nahar saýlamak endigi kämiliň ýaşyna ýetendin soň, özözünden aýrylyp gitýär. Şonuç üçin bu ýagdaýa has ünsi we mejbür ediji ýagdaýda cemeleşmek ýalňş hasaplanýar.

Näme üçin düýş görýäris?

Düýşler, köplenç ýada düşmesi kyn bolan ukadaky başdangecirmeler bolup, belli bir aralыkda bolup geçgär. Düýşde duýğular, pikirler we beýnidäki wakalar şöhlelenögär. Adam bi gijkek ukynyň dowamında iň uzak 2 sagat toweregi düýş görüp biltýär. Düýşler edit serial şerly, bölek-bölek bolup, her düýş 5-20 minut dowam edýär. Emma ukudan ojananymyzda has uzak wagtlap düýş.

Näme üçin düýş görýäris?

Näme üçin düýş görýäris?

Düýş görmek bilen bagly önlükse pikirler bolsa-da, anyk sebäbi hâzırılıkça ýuze çukarylmady. Bilemenlerin köpüsi arzularyň, pikirlerini we gündizki hereketlerini aşşam uklanýandan soň, beýnidäki tásin ýagdaýda şöhlelenýändigini bellejärler. Düýşler aslynda bolmajak we hakykata ýakyn görnüşde bolup, kâte adamy gynandyrýar, kâte bolsa begendirjär. Gowy düýş görnenimizde, onuň hakykat bolmagyny işleýärjärs, gynançlı düýşler görnenimizde bolsa, ýatlamakçı bolýarys. Diýmek, düýş adamra ruhy taýdan täsir edýär.

Bilemenler düýş görmege rahat uklamaga hem täsir edýän-diginde bellejärler. Kâbir adamlar her gezek uklanda, kâbir adamlar hepede iki-üç gezek, kâbir adamlar bolsa, seýrek ýagdaýda düýş görýärler. Kâbirimiz düýşe yananýan bolsak, kâbir adam ukuda goren zatlaryna ünsen bermeýär. Düýş görmek adamyň saglygyny hem ünsi derejeli täsirini ýetirýär. Yzygiderli düýş görýär adamlaryň beýnişi işiň we ýatkeşli giýüçli bolýar.

CAGALAR

KÖP DIL bilmegin peýdasy

Häzirki wagtda daşary ýurt dillerini bilyänleriň sany barha köpelyär. Eýsem, adamlar näme üçin kôp dil öwenyäk? Kôp dil bilmegin nähili peýdary barka!?

Dil bilmek arkaly daşary ýurda gezelene gideilende ýa-da daşary ýurtdan myhmanlar gelende, olar bilen gepleşip bolýar. Sorag-jogap alysmak arkaly kâbalyň ýümlüşü medeniyeti we däp-dessurlyary bilen tansy bolýar. Şeýle hem başga dildäki aýdym-sazlarda, filmlerde, kitaplarda we peýdaly maglumatlara düşüniň bolýar.

Dil bilmek beýniniň iki tarapyny hem -sag we cep beýnijigi işjeňlesdirýär. Emma dil bilen maglumatlar, esasan, beýniniň cep böleginde ýatda saklanýar. Daşary ýurt dilini çağalqylda ýa-da ýaşlykda öwrenmek hem ahsat bolýar.

Häzirki wagtda orta mekdepleriň ählisinde hem daşary ýurt dilleriniň azynдан ikisi, üçüsü öwredilýär. Ene dilinden başga dilde geplär, pikirlen bilýän caga okuwdar dillerine has ökde bolýar. Daşary ýurt dilini bilmek okuwdar dilleriniň özleşdirmekde üstünlük getirýär.

«Bir dil bilen - bir adam, iki dil bilen - iki adam» diýen aýtýgy ýone ýere aýdylamdry. Başqa bir dili öwenmek, şol dilde gepleşip ýurduň edebiýatyny, medeniyetini öwenmäge giň mümkinçilik berýär. Mysal üçin, fransuz dilini öwenen adam şol dilde ýazylan ähli maglumatlara düşüniň bilyär. Şeýle hem fransuzça ýazylan islendik eseri, kitabı okap bilyär. Daşary ýurt dilini suwara bilyär adamyň özüne bolan ynamy hem artyär.

Taze dil öwenmek ýatkeşligiň ösmegine we güýçlenmegine hem ýardam edýär.

Nädip öwenmek!

Dilciler dil öwenmektiň pikir edilişinden has aňsatygyny belleyärler. Gündelik durumuňda bir dilde düşünüsmek, şol dilde gepleşip ýurduň edebiýatyny, medeniyetini öwenmäge giň mümkinçilik berýär. Ikinji dil öwenilenenden soňra bolsa, üçünjini öwenmek has aňsat bolýandygylar bellenlyär. Bir dili tebigy ýagdaýda öwenmek üçin şol diliň gepleşilýän ýerinde bolup ýa-da şol dildäki kinolary köpräli görüp, 5-6 ýylýň dowamynda öwenenip bolýar. Daşary ýurt dilini diňläp öwenmek has täsirli bolup, aýdymyr kinonyň sözlərini diňlemek arkaly çalt öwenip bolýar. Dili düýpli öwenmek üçin bolsa, köp okamaly bolýar. Her diliň gurluşy tapawutly bolup, bu ýagdaý dil öwenenidle beýniniň işjeňlesdirýär. Şeýle hem daşary ýurt dilindäki sesler hem başgaça bolup, suwara gürlemek üçin «diliňi ýençmeli» bolýar.

IŇ ÇALT ÖSÝÄN AGAÇ

Ger ösumülgiň özüne mahsus össüs aýratynlyg bar. Ösumüllerleriň kâbiri bir gündede 1 metr ösýän bolsa, kö ösumülgili bir garyş ösmegi üçin birnäçe ýyl gerek. Şäher ýakalarydyr seýilgählerde köp ekiýil pawlowniýa dünýänin iň çalt ösýän aýagy hasaplanýar. Adama peýdaly bolmaygы bilen hem tapawutlanýan bu aýagyň ýapragydyr gülleri senagatyň dörlü pudaklarynda peýdalanylyar. Dölk ösýän syrdam aýagy bolsa gurlusyklı materialy hökmünden ulanylýar. Pawlowniýa howanyň we tebigutýy hapalanmagynyň öünü almagà hem ýardam edýär. Bu aýaya başgaça «hyatay deregi» hem diýilýär. Sebäbi pawlowniýa, esasan, Hyatýa yetișdirilýär. Şeýle bolmagyna garamazdan, bu aýaq Demirgazyk ýarym şaryň ähli ýerinde diýen ýaly ekiýär. Pawlowniýany iň esasy aýratynlygы cali ösýänligidir. Ekiýen ýyly we aýagyň boyý 8-8,5 metre çenli ösýüp bilyär. Pawlowniýa ortaça 70 ýyl ýasaýar. Aýaq kesilen-den soňra, ýene gaýtadan gögerýär. Bu aýaqdan mebdely gurlusyklı işleri üçin ýokay hilli taga atlyp bolýar. Pawlowniýadan alınan taga mebel önmüçliginde, gämiňgurlusyklı pudagyna, saz gullaryny ýasamakda giýiden peýdalanylyar.

25 dereje sowuga we 50 dereje yssa çydamly bolan bu daragt dörlü topraq sertańinde ýetşirýär. Agajyň iri ýapragyň düzümünde köp mulkdarda azot saklanýar. Şol sebäbi bu aýagyň ýapragy malları ot hem-de ýere dökn hökmünden ulanylýar. Pawlowniýany ýapragyň iýimtililik kuwattyarpa bilen deň hasaplanýar. Bu aýaq howanyň hapalanmagynyň öünü almakda örön peýdalylyr. Ýapralary bilen tozany we tüssüsini arşanlygylary arcanyňkyda 15 esse ýokarydyr. Pawlowniýa aprel-may aylarynda örön owadan gül açýar. Onadan alınan aýaly hem aýaq reňlik bolup, ýokary hillili bilen tapawutlanýar. Agajyň kökleńiň uzyn bolmagy we asaklygyna gitmegi dägetlerinde topraqyň süýşmeginiň öünü alma-ka ýardam edýär. Pawlowniýa ekiilen ýerini has gurplandyryär. Bu aýaq topraqy şorlaşmagyň hem öňüni alýar.

7 tapawudy tapyň!

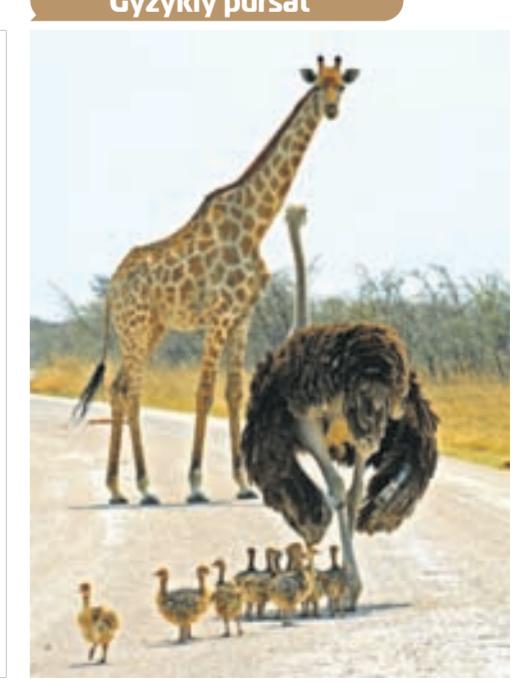
Sanlary birleşdirip, sekili reňkläń!

Sekilli sudoku

Şekiller öýjükleriň içine
Yerleşdirilendile dökilige we keseligiň bir-birine gabat gelmeli däli. Ýagny bir sekili iki gezek gaýtalanmalý däli.

Gzykly pursat

«ARKADAG» TOPARY AFK ÇAGYRYŞ LIGASYNDА ÇÄRÝEK FINALA ÇYKDY

AFK Çagyryş Ligasynda çykış edjän úrdumyzyň çempiony «Arkadag» topary toparçada daky 3-nji duşuşugyny geçirdi. Toparçadaky duşuşuklaryň merkezleşdirilen görnüşde geçirilýän ýaryşynda ildeşlerimiz Kuweytde ýerli «Al-Ara-

bı» topary bilen duşuşdy. Her ýarymy özbolusly çekeleşkili geçen oýunda ýer eýeleri 41-nji minutda Halafyň goly bilen öne saýlandy. 49-nji minutda Obud hasaby 2-0-a çykardı. 70-nji minutda Habba penaltinidürä döre urup, hasap 3-0 boldy. Yöne ruhdan düşmedik ildeşlerimiz soňky minutlarda 2 gol geçirmege başardı. Beğen Akmämmädovoy 84-nji minutda we penaltiden 90+7-nji minutda geçirilen gollary «Arkadag» toparynyň çärýek finala çykmagy üçin ýeterli boldy. Duşuşugyny 71-nji minutda ýer eýelerinden Yosef Alşammari Majed gyzyl kart aldy.

«Arkadag» topary 3-2 hasabynda ýerli sezwər boldy. Bu «Arkadag» toparynyň resmi duşuşuklardaky ilkinji ýerli hökümnde hasaba alyndy. Yere muňa garamazdan, «Arkadag» topary toparçada 1-nji orunda galyp, çärýek finala çykmagy başardı. «Al-Arab» topary bolsa 2-nji eýeläp, 2-nji ýer eýeleriniň «SP Falkons» topary Indoneziýanyň «Madura Yunaýted» hem-de Kambojanyn «Preah Han Ríc Swaý Rieng» toparçaryndan oýnamaga hukuk gazandy.

Toparçadaky beýleki duşuşkada bol-

sa Gyrgyzstanýň «Abdyş-Ata» topary Maldiwleriniň «Maziýa» toparyny 3-0 hasabynda ýeňdi.

Netijede, 3 toparyň hem 6 utugy bolup, gol aratapawutlary-da +2 diýlip hasaba alyndy. Soňlugy bilen, 3 toparyň özara oýunlary esasynda «Arkadag» topary +1 gol aratapawut bilen öne saýlanyp (2-0, 2-3), toparçada 1-nji orny eýeleli. «Al-Arab» toparynyň 0 (0-1, 3-2), «Abdyş-Ata» toparynyň -da 1 (1-0, 0-2) gol aratapawutlary ýüze çykdy. Sunlukda, «Arkadag» topary ilkinji gezek gaňnaşyan ýaryşynda çärýek finala çykmagy başardı. «Al-Arab» topary bolsa 2-nji eýeläp, 2-nji ýer eýeleriniň «SP Falkons» topary Indoneziýanyň «Madura Yunaýted» hem-de Kambojanyn «Preah Han Ríc Swaý Rieng» toparçaryndan oýnamaga hukuk gazandy.

Gündogar sebitde 2 toparya bolup, olaryň her-sinde 3 klub çykış etdi. «Ex» toparçanyň duşuşuklary Mýanmada geçirildi we bu ýurduň wekili «Şan Yunaýted» hem-de Hytaú Taýpeýiniň «Tainan Siti» toparçalar çärýek finala çykdy. Laosýň «Yang Elefants» (2-0) topary üçin ýarş tamamlandı. «F» toparçadaky 3 duşuşyk Mongoliýada oýnalyp, ýer eýeleri «SP Falkons» topary Indoneziýanyň «Madura Yunaýted» hem-de Kambojanyn «Preah Han Ríc Swaý Rieng» toparçaryndan oýnamaga hukuk gazandy.

Günbatar sebitde 2 toparya bolup, olaryň her-sinde 3 klub çykış etdi. «Ex» toparçanyň duşuşuklary Mýanmada geçirildi we bu ýurduň wekili «Şan Yunaýted» hem-de Hytaú Taýpeýiniň «Tainan Siti» toparçalar çärýek finala çykdy. Laosýň «Yang Elefants» (2-0) topary üçin ýarş tamamlandı. «F» toparçadaky 3 duşuşyk Mongoliýada oýnalyp, ýer eýeleri «SP Falkons» topary Indoneziýanyň «Madura Yunaýted» hem-de Kambojanyn «Preah Han Ríc Swaý Rieng» toparçaryndan oýnamaga hukuk gazandy.

Çärýek final duşuşuklary:

«Günbatar sebiti (5-nji we 12-nji mart, 2025); «Al-Arab» (Kuweyt) – «Al-Sib» (Oman), «Ist Bengal» (Hindistan) – «Arkadag» (Türkmenistan);

«Çärýek final duşuşuklary (6-nji we 13-nji mart, 2025); «Preah Han Ríc Swaý Rieng» (Kamboja) – «Şan Yunaýted» (Mýanma), «Tainan Siti» (Hytaú Taýpeýi) – «Madura Yunaýted» (Indoneziýa).

Or.	A	O	Y	D	U	P	O
1	ARKADAG	3	2	0	1	6-4	6
2	AL-ARABI	3	2	0	1	5-3	6
3	ABDYŞ-ATA	3	2	0	1	4-2	6
4	MAZİYA	3	0	0	3	1-7	0

HEPDÄNIŇ ESASY DUŞUŞYKLARY

8-nji noýabr (anşa)
Union Berlin – Fráýburg (00:30)

9-nji noýabr (şenbe)

Real Madrid – Osasuna (18:00)

Mayns – Borussiya D (19:30)

Bohum – Baýjer (19:30)

Sankt-Pauli – Bawariýa (19:30)

Kaliari – Milan (22:00)

Braýtton – Man. Siti (22:30)

Leipsig – Borussiya M (22:30)

Ýuventus – Torino (00:45)

Liverpool – Aston Villa (01:00)

Anže – PSŽ (01:00)

10-nji noýabr (ýekşenbe)

Atalanta – Udineze (16:30)

Galatasaray – Samsunspor (18:00)

Twente – Ájaks (18:30)

Man. Yunaýted – Lester (19:00)

N. Forest – Nýukasl (19:00)

Tottenham – Ipswiç (19:00)

Celsi – Arsenal (21:30)

Ştuttgart – Aýnraht (21:30)

Monza – Lazio (22:00)

Braga – Sporting (23:45)

Inter – Napoli (00:45)

R. Sosiedad – Barselona (01:00)

Benfika – Porto (01:45)

Ahyry ýeňiš gazandy

Formula 1 boýunça mówsumiň 21-nji ýaryşy Braziliýanyň Sao Paulu şäherindäki Žoze Karlos Peýs tras-sasynda geçirildi. 69 aýlawdan ubarat bolan ýaryşda «Red Bull» toparynyň niderland sürüjisi Maks Werstappen ýeňiš gazandy. Ol pellehana 2 sagat 6 minut 54,430 sekundta gelmegi başardı. Bu onuň şu mówsumdäki 10 ýaryşdan soň ilkinji ýeňisidir. Mówsumdäki 8-nji, kargeyasyndan soň ilkinji ýeňisini gazanan niderland pilot bassyr 4-nji çempionlygyna ýene bir ädlim golaǵlady.

Ýaryşda «Alpine» toparynyň fransuz sürüjileri – Esteban Okon biley Pier Gasli 2-3-nji orunları paýlaşdılar. Okon ýeňijendi 19,477, Gasli bolsa 22,532 sekund uza galdy. «Mercedes» toparyndan britaniýaly Jorj Rasselliň 4-nji bolan ýaryşında «Ferrari» toparynyň monako-sly sürüjisi Şarl Lebler 5-nji, «McLaren» toparynyň britan piloty, ýaryşa ilkinji hatardan başlan Lando Norris 6-nji orny eýeleli. Norris esasy ýaryşdan 1 gün guralan sprint bäsleşiginde ýeňiji bolup, 8 utug gazanypdy.

Geçirilen 21-nji ýaryşdan soň, gazanan bu ýeňi bilen Maks Werstappen utugyny 393-é getirdi. Mówsumiň tamamlanmagyna 3 ýaryş galanda, Werstappen utuk aratapawdyn 62-ä çykardı. 2-nji ýerdäki Norrisiň 331, 3-nji basgańcadaky Lekleriň 307 utug bar.

Mówsumiň 22-nji ýaryşy 23-nji noýabradı ABŞ-nyň Las Vegas şäherinde geçirili. Bu ýaryşda Werstappen ýeňiš gazansa, çempionlygyny uglanda.

Moto GP boýunça mówsumiň 19-nji ýaryşy Maýazýada geçirildi. Yurdıň Sepang şäherinde geçirilen ýaryşa 19 aýlawny häzirlik gerektili. «Ducati Lenova» toparynyň italyan sürüjisi Francesco Bagnaia ilkinji bolup tamamlamayı başardı. 38 minut 4,563 sekundta ýaryş tamamlan Bagnaia bassyr 2-nji, mówsumdäki 10-nji, kargeyasyndaky 28-nji ýeňiši gazandy. Sanawayň lideri «Prima Pramac» toparynyň ispan sürüjisi Horge Martin ýeňijendi 3,141 sekunt ya galyp, 2-nji ýeri eýeledi. Ýeňijenin toparda hem wataşda Enea Bastianini müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

Esasy ýaryşdan 1 gün öň geçirilen sprint bäsleşiginde Horge Martin ýeňiji bolup, 12 utug gazandy we çempionlyg ugruda uly mümkinlige ýeye boldy.

Moto GP-de mówsumiň tamamlanmagyna 1 ýaryş galdy. Final bäsleşigi 17-nji noýabradı İspaniyanyň Walensiya şäherinde geçirili. Yone soňky ýaryşyň öñisýrasyna Horge Martinini 485, 2-nji ýerdäki Banaianyň 461 utug bar. Ýagny 2 sürüjniň arasında 24 utuklyk aratapawut bar. Martine çempionlyk üçin ilkinji onluqa girmek ýeterlik bolar.

maz. Moto GP-niň guramaçylary ýaryşyň niredede we haçan guraljalygyny öñürüklerde mälim ederler. Yone soňky ýaryşyň öñisýrasyna Horge Martinini 485, 2-nji ýerdäki Banaianyň 461 utug bar. Ýagny 2 sürüjniň arasında 24 utuklyk aratapawut bar. Martine çempionlyk üçin ilkinji onluqa girmek ýeterlik bolar.

Her ýyl geçirilen uly 6 marafon ýaryşyň biri bolan Nyu York marafony 53-nji gezek guradı. 165 mün ylgayjynyň gatnaşan marafonynda erkeklerin arasynda Niderlandlardan Abdi Nageeý ýeňiš gazandy. Asly Somaliden bolan Nageeý ýaryş 2 sagat 7 minut 39 sekundta tamamlamayı başardı. Yaryşda 2-3-nji ýerleri keniýaly türgeren paýlaşdy. 2022-nji ýylyk çempiony Ewans Çebet ýeňijendi 6 sekunt, 2021-nji ýylyk çempiony Albert Korič bolsa 21 sekunt ya galdy. Geçen ýylyk çempiony, efiopiyaly Tamirat Tola 4-nji, 2019-nji ýylyk çempiony, keniýaly Jeoffri Kamworod 5-nji ýer bilen ořimaly boldy.

Zenlanlarý arasynda soňki 12 ýylда 10-nji gezelken keniýalylar ýeňiš gazandy. 42,195 kilometr aralysy 2 sagat 24 minut 35 sekundta geçmegi

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

başaran keniýaly Şeila Cepkiu 1-nji orny mynasyp boldy. Geçen ýylyk ýeňijendi, keniýaly Hellen Obiri 14 sekundtan aratapawut bilen bu gezek 2-nji ýeri eýeledi. Başşa bir keniýaly marafonç Wiliwan Çeruiyot 2 sagat 25 minut 21 sekundta ýaryşta tamamlap, müñberiň 3-nji basgańçyna çykdy.

</

